

SOHBET VE FIKRA NEDİR? ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

WWW.EDEBIYATNOTU.COM

SOHBET NEDİR?

Sohbet, güncel bir konuyu okurla konuşuyormuş gibi samimi ve anlaşılır bir üslupla ele alan bir yazı türüdür.

Bir yazarın gündelik yaşam, insan, sanat ve edebiyatla ilgili bir konu hakkındaki düşüncelerini, sanki karşısında okuyucular varmış da onlarla sohbet ediyormuşcasına sıcak, içten bir anlatımla dile getirdiği yazılara “sohbet” denir.

- WWW.EDEBİYATNOTU.COM

SOHBET TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

1. Gündelik yaşamda insanı ilgilendiren hemen hemen her şey sohbetin konusu olabilir.

2. Yazar ele aldığı konuyu fazla derinlemesine girmeden, okuyucuyla içten bir ilişki kurarak anlatır; düşüncelerini kanıtlama yoluna gitmez. Yazar sadece kendi düşüncelerini ve çevresinde gelişen olayları yorumlar.

3. Sohbet konular gündelik olaylardan, sanat ve edebiyat dünyasından, herkesin paylaştığı ortak yaşantılardan ve değerlerden seçilir.

4. Sohbet yazıları uzun yazılar değildir. Genellikle gazete ve dergilerde yayımlanır. Kimi yazarlar bu türde yazdıklarını bir kitapta toplayarak da yayımlayabilir.

SOHBET TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

5. 20. yüzyılın başından itibaren edebiyatımızda gelişen sohbet türünde Ahmet Rasim, Şevket Rado, Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin, Melih Cevdet Anday gibi sanatçılar eser vermiştir.

6. Sohbet türünde yazılara eskiden musahabe denirdi.

7. Sohbet yazıları, okurda yazarla sohbet ediyormuş etkisi bırakır. Anlatımda yazar, okura doğrudan sorular sorabilir, nükteli sözlerden, atasözlerinden yararlanabilir.

8. Sohbet türündeki yazılar gazete ve dergilerde yayımlanır. Bu yazılar daha sonra bir kitapta toplanabilir.

SOHBET TÜRÜNDEKİ ESERLER

- WWW.EDEBIYATNOTU.COM

Sohbet türündeki eserlerin sayısı oldukça azdır.

Edebiyatımızda sohbet türüne örnek olarak şu eserleri verebiliriz:

NURULLAH ATAÇ “SÖYLEŞİLER”

ŞEVKET RADO “EŞREF SAATI”

AHMET RASİM “RAMAZAN SOHBETLERİ”

SUUT KEMAL YETKİN “EDEBİYAT SÖYLEŞİLERİ”

MELİH CEVDET ANDAY ” DİLİMİZ ÜSTÜNE KONUŞMALAR”

DİKKAT: Sohbet yazılarında yazar okuyucunun ağızından sorular sorar, bu soruları yine kendisi cevaplar. Okuyucuya “Sizce de öyle değil mi?” “Siz de böyle düşünmez misiniz? gibi sorular sorarak okuyucudan onay bekler.

- WWW.EDEBIYATNOTU.COM

FIKRA NEDİR?

- WWW.EDEBİYATNOTU.COM

Fıkra, gazete veya dergilerin belli köşelerinde yayımlanan, belgelendirme ve kanıtlama gereği duyulmadan günlük olayları, ülke sorunlarını veya yazarın bir konu hakkındaki görüş ve düşüncelerini çeşitli yönlerden inceleyen ve yorumlayan kısa yazılardır.

FIKRA (KÖŞE YAZISI) ÖZELLİKLERİ

1.FIKRA, KONUŞMA DİLİYLE YALIN BİÇİMDE YAZILIR. YAZAR, ELE ALDIĞI KONUYU İLGİNÇ NOKTALARA TAŞIR; İNANDIRICI, ETKİLEYİCİ VE AKICI BİR DİL KULLANIR.

2. FIKRA, GÜNÜBİRLİK YAZI OLDUĞU İÇİN YAZAR GÜNDEMİ YAKALAMAK ZORUNDADIR. BU NEDENLE FIKRALAR, PEK KALICI YAZILAR DEĞİLDİR.

3. GAZETE VE DERGİ YAZISI OLAN FIKRA, EDEBİYATIMIZDA GAZETELERİN ÇIKTIĞI TANZİMAT DÖNEMİNDE YAZILMAYA BAŞLANMIŞ, ZAMANLA DA GELİŞMİŞTİR. AHMET RASİM, AHMET HÂŞİM, BURHAN FELEK, PEYAMİ SAFA GİBİ SANATÇILAR FIKRA TÜRÜNDE ESERLER VERMİŞTİR.

FIKRA (KÖŞE YAZISI) ÖZELLİKLERİ

4. FIKRA, GÜNÜMÜZDE KÖŞE YAZISI OLARAK ADLANDIRILMAKTADIR.

5. BAZI FIKRALAR EDEBÎ BİR NİTELİĞE SAHIPTİR. BU TÜR FIKRALARDA GÜNLÜK BİR OLAY ELE ALINSA DA ÜSLUP AÇISINDAN YAZI KALICIDIR. AHMET RASİM, AHMET HÂŞİM, YUSUF ZİYA ORTAÇ, ŞEVKET RADO, FALİH RIFKI ATAY BU TÜR FIKRALARDA USTA SANATÇILARDIR.

- WWW.EDEBİYATNOTU.COM

FIKRA (KÖŞE YAZISI) ÖZELLİKLERİ

DİKKAT

DÜŞÜNCE YAZISI OLAN FIKRA İLE MİZAHİ İÇERİĞE SAHİP FIKRA BİRBİRİYLE KARIŞTIRILMAMALIDIR.

MİZAHİ FIKRALARDA BİR NÜKTE, HİCİV, GÜLDÜRÜ UNSURU VARDIR. YAŞAMDAN YOLA ÇIKAN BU KÜÇÜK HİKÂYELİ ANLATIMDA AMAÇ DERS VERMEKTİR. MİZAHİ FIKRA, ŞİİRSEL ANLATIM TARZI, KISA VE YOĞUN İÇERİĞİYLE OKUYUCUYA MESAJLARINI DOĞRUDAN İLETMEYİ HEDEFLER. NASRETTİN HOCA, İNCİLİ ÇAVUŞ FIKRALARI BU TÜR MİZAHİ FIKRAYA ÖRNEK VERİLEBİLİR.